

[Indenrigsministeren.]

i. Det er rigtigt, at det er et mægtigt Arbejde, der er lagt paa Sogneraadformændenes Skuldre under de Vilkaar, den moderne Kommuneadministration afgiver, og det er rigtigt, at de allerfleste Sogneraadformænd kun faar et ringe Vederlag for dette Arbejde, og jeg maa sige, at naar jeg ser paa Forholdene i de større Landkommuner, saa maa jeg beundre den Maade, hvorpaa de allerfleste Sogneraadformænd løser deres Opgaver. Det kan kun ske ved, at der hos dem er forenet baade stor Pligtfølelse og stor Interesse for disse for Samfundet saa overordentlig vigtige offentlige Anliggender.

Det ærede Medlem anførte nu, at Landkommunalloven kun gav Mulighed for at lønne med 1 Kr. 25 Øre pr. Indbygger aarlig for saavel Formand og Kasserer som for det sociale Udvalgs Formand. Det er nu ikke helt rigtigt. Landkommunallovens § 15 giver Amdsraadet Adgang til, naar Omstændighederne taler derfor, at give Samtykke til større Beløb, og i Loven om offentlig Forsorg § 22 gives der Tilladelse til, naar Kommunalbestyrelsen har vedtaget det og Amdsraadet har tiltraadt det, at Formanden for det sociale Udvalg faar et Honorar, naar det maa findes paakrævet. Denne Adgang, som jeg her har nævnt, benyttes i betydelig Udstrækning; men det hindrer ikke, at man i mange større og mellemstore Kommuner faktisk er meget karrige.

Man kan da rejse det Spørgsmaal: Skal man gaa til at paabyde faste Kommunkontorer? Jeg vil straks sige, at jeg tror det ikke. Ganske vist har jeg ikke den Anskuelse, som vist nogle Kommunalråd har eller har haft, at ved Indførelsen af faste Kontorer faar de valgte Formænd og de valgte Medlemmer mindre direkte Indflydelse paa Kommunens Anliggender. Jeg tror, denne Betragtning er forkert, jeg tror, Erfaringerne viser, at det ikke er saadan. Snarere tror jeg, at det er modsat, thi dette, at Sogneraadformanden aflastes og der kommer Plan og Orden, hvor han før var overløst, giver ham en Mulighed for ganske anderledes at følge med og øve Kontrol, og deri har det ærede Medlem Ret, at det vigtigste af alt i den kommunale Administration er, at der er Orden.

Naar jeg alligevel ikke tror, at man skal gaa til at paabyde Indførelse af faste Kontorer, saa er det for det første, fordi Forholdene er saa overordentlig forskellige i Landkommunerne fra de Kommuner, der kun har 400—500 Indbyggere og op til de Landkommuner, der har flere Tusinde,

og hertil kommer, at en fornuftig Udvikling paa dette Omraade er i Gang, en Udvikling, som maaske er for langsom. Saa vidt jeg kan skønne, er der i Øjeblikket ca. 250 Sognekommuner, som har fast Kontor. Jeg tror, det vilde være rigtigt, at flere af disse mellemstore og større Kommuner tog disse Spørgsmaal op til Overvejelse. Det er ogsaa muligt — jeg har ikke selv nogen bestemt Mening derom, men jeg ved, at der er Kommunalråd, der mener det —, at fast Kontor i mange Tilfælde kunde gennemføres overmaade billigt, ved at eventuelt et Par mindre Kommuner havde fælles Kommuneseekretær.

Jeg tror ogsaa, det ærede Medlem Hr. Viggo Nielsen har Ret i, at mange af de kedelige Tilfælde med Konstatering af Underskud ikke har deres Rod i bevidst Uhæderlighed hos de paagældende, men har deres Rod i, at Administrationen simpelt hen er vokset de paagældende over Hovedet. Paa dette Punkt vilde det betyde meget, om Amtene alle Vegne fik udbygget deres Vejledningsarbejde ved Ansættelse af regnskabskyndige Konsulenter til Vejledning for Sogneraadene.

Jeg vil gerne sige til det ærede Medlem, at det jo ikke er saaledes, at Indenrigsministeriet ikke har haft Opmærksomheden henvendt paa alle disse Forhold. Jeg skal som Eksempel nævne, at der i Januar Maaned i Aar afholdtes et Møde i Indenrigsministeriet, hvortil jeg havde indbudt samtlige Amtmænd til sammen med mig og Ministeriets Embedsmænd at drøfte herhenhørende Spørgsmaal. Der blev ved dette Møde Lejlighed til for samtlige Amtmænd at gøre Rede for Forholdene paa disse Omraader i deres Amter, og der blev Lejlighed til at udveksle Synspunkter, og til at Amtmændene derved kunde lære af hverandre. Jeg tror, dette Møde var meget frugtbart, og ogsaa, at det har haft og vil faa gode Følger for Opretholdelsen af Ordenen i den sognekommunale Administration, og jeg giver det ærede Medlem Hr. Ælkær ganske Ret i, at de forskellige Amters og Amtmænds Forstaaelse af disse Forhold mange Steder er aldeles afgørende for det specielle Spørgsmaal, det ærede Medlem Hr. Viggo Nielsen her har rejst.

Jeg vil nu tilføje, at jeg vilde finde, det var en Opgave for De samvirkende Sogneraadforeninger ogsaa at drøfte disse Forhold nærmere, end det hidtil er sket, og skulde der være Ønske hos Sognekommunernes Organisation om at drage Indenrigsministeriet ind i disse Drøftelser, vil Ministeriet være meget villigt dertil.